

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Dialecticam, siue Scientiam de Veritate, in decem libros
distributam

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

V. Genus respectu indiuiduorum explicatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95210](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95210)

cam, quam genus actu non includit: hac ergò ratione usurpata species in plures diuiditur partes, quam genus, ac proinde eò est minus indiuisa, & vna, illudque maiori vnitatem, & indiuisione prædium. Ita fermè Alexander Alensis 5. metaph. B. Thomas 1. part. q. 8., Caietanus, Burlæus, Soncinas.

46 **A**ssero quintò: tantum species, sed etiam genus à materia simul, & forma sumi possunt, & solent. Ita B. Thomas Scotus, Caietanus, Capreolus, Egidius, Gabriel, Gregorius, & alij plerique. Ratio huius est: quoniam vt equus v.g. sit animal, nec sola materia, nec etiam sola eius forma sufficit, sed vtriusque requiritur existentia: gradus igitur genericus animalis alterutrinque oritur: aut paulò aliter, materia, & forma equi, prout est vnum quoddam principium totale sensuum, est animal; prout vero radix, & principium integrum hinniendi, est hinnibile: genus ergo, sicut & differentia, & quicunque alius gradus metaphysicus conueniens enti completo, à materia, & forma ducit originem. Quocirca non parum decipitur Niphus, & Soncinas, quorum ille 7. metaph. genus à sola forma, hic verò 1. metaph. illud à sola materia oriri existimat. Porro quamuis genus desumatur ex æquo à materia, & forma, hoc tamen nequaquam negarim, materiam esse genus proportionale, seu simile vero generi, & genus itidem esse materiam proportionalem, siue similem physicae materiae: cū tamen forma non cum genere, sed cum differentia, & è conuerso suā habeat proportionem. Atq; in hoc sensu minus proprio verum esse fateor, genus à materia sola, sicut & differentiam à forma egredi. Probat autem proportio illa generis, & materiae, siue corporis physici: primò quoniam, vt explicat Egidius, vtrumque est indifferens ad plura, genus scilicet ad has, vel illas differentias, & ad hoc, vel illud totum metaphysicum: corpus verò, seu materia prima, ad has, vel illas formas, & ad hoc, vel illud totum physicum: secundò quia, vt disputat Alexander, vtrumque est prius suo composito, & actu: tertio, quia sicut ad materiam accidentia communia, ita etiam ad genus sequuntur: quartò, quia sicut materia prius accipit formas vniuersales, quam particulares, animam v.g. vegetatiuam, quam sensitiuam, & hanc, quam rationalem, vt multi credunt, ita etiam genus prius accipit differentias communes, & superiores, quam inferiores, specialesque v.g. prius viuens contrahitur ad sensibile, quam ad rationale, & ad rationale, quam ad Petrum: & hinc exponuntur plura loca Aristotelis, quibus materiam genus appellat. Quæ autem proportio sit inter differentiam, & formam physicam, & quam contraria hæcenus statuta inter materiam, & genus, ex iamiam dictis facile quibus colligat. Hic ab aliquibus solet explicari, quo pacto genus sit totum potentiale, & simul pars actualis speciei: sed ad initium libri superioris vtrumque pro virili exposuimus.

C A P V T V.

Genus respectu indiuiduorum explicatur.

47 **P**remitto primò, genus, aut eadē aut diuersa re ipsa habitudine referri ad species, & indiuidua: Ad hæc mediate, & remote, ad illas verò proximè, & immediate: ita Scotus q. 17. de vniuers. Conimb. q. 1. de specie. Masius, Fonseca, Auerla, & ceteri communiter: quidni verò? sicut enim animal v.g.

sponte sua aptum est homini, & equo inesse, ita, & Petro, ac Bucephalo.

Premitto secundò, indiuidua, alia esse completa, videlicet quæ rationē specificā formaliter includunt, vt hic homo, aut hic equus, leoe: Alia incompleta, quæ ab ea præscindunt, vel ex parte obiecti, vel ex parte modi, iuxta varias scolasticorū sententias libro superiori memoratas, vt cū hoc animal eminus cerno, quin tamen hominē, aut belluā esse discernam. Qui autem indiuidua incompleta ex parte obiecti talia, siue virtualiter intrinsece distincta, ac præcisa, à ratione specifica negant, eo, quod hoc animal v.g. respectu rationalis ita non se habeat, vt alterum simile, alterum dissimile sit; hoc animal enim quatenus tale nequaquam alteri simile esse videtur, qui inquam eiusmodi indiuidua negant, sequentibus argumentis facile possunt impugnari.

Nam in primis distinctio virtualis, obiectiue præcisionis radix, non in sola similitudine, sed in quauis alia prædicatorum contradictione est posita: quamuis igitur hoc animal, vt hoc, alteri simile non sit, cui tamen rationale dissimile est, nihilominus hoc animal à rationali virtualiter distingui, & obiectiue præscindi poterit, sicut ad indiuiduum ex parte obiecti incompletum oportet. Deinde animal, prout condistinctum virtualiter à rationali, & homine, hæcceitatem terminat, & est hoc animal, sicut natura diuina est hæc numero, pro vt condistincta à triplici personalitate: hoc igitur animal ex parte obiecti à rationali distinguitur, ac proinde indiuiduum obiectiue incompletum est. Præterea animal, quod inest homini, virtualiter distinguitur à rationali, & eius etiam hæcceitas est, ab eodem rationali distincta, vt contabit in metaph. lib. 2. tract. 4. vbi distinctionem virtualem graduum inæqualium probabimus: tam igitur animal, quam hæcceitas, atque adeo hoc animal à rationali virtualiter distingui, & obiectiue præscindi poterit, sicut opus est, ad indiuiduum ex parte obiecti incompletum. Denique hoc animal ratione animalitatis est simile equo, & ratione hæcceitatis ab equo solum distinguitur, cum tamen per rationale, nec equo simile sit, nec ab equo distinguatur, sed dumtaxat ei sit positue dissimile: igitur etiam iuxta horum auctorum principia hoc animal habet prædicata contradictoria, quæ rationali non competunt, ac per consequens hoc animal est à rationali virtualiter distinctum, & obiectiue quoddam sortitur incomplementum.

Premitto tertio, prædicationem, aliam esse immediate, aliam mediatam; illa rationem superiorem de inferiori sibi proxima; hæc rationem superiorem de ratione inferiori à se remota prædicat. Premitto quartò, prædicationem, aliam esse formaliter quidditatiuam, per quam interroganti quid sit res, aut ex toto, aut ex parte responderi debet; aliam formaliter non quidditatiuam, per quam interroganti quid res sit formaliter responderi nullo modo potest. Quibus positis.

Assero primò: genus prædicatur immediate in sensu formali, seu quidditatiuo de indiuiduis incompletis. Ita B. Thomas opusc. 65. ad medium, Hurtadus disp. 4. log. sect. 5. §. 26. Auerla quaest. 10. log. sect. 5. §. dico tertio, Arriaga disput. 7. log. sect. 1. subsect. 6. num. 28. Louanienfes, & alij, tum recentiores, tum etiam antiquiores. Suadet autem hunc in modum, quando eminus viso animali, & quodnam sit incognito, hoc animal esse animal affirmo, ea prædicatio est generis de indiuiduo incompleto: at est immediata in sensu quidditatiuo, seu formali, ergo &c. Quod ea prædicatio sit generis,

ris, est in aperto: quoniam animal illud, quod prædicatur, est vniuersale logicum, vt ex capite præterito constat, & de pluribus differentiis specie prædicabile: ergo est genus. Quod autem ea prædicatio sit eius de indiuiduo incompleto, palam est ex iis, quæ secundo loco præmisimus: eam verò esse immediatam in sensu formali, seu quidditatiuo facile probatu est, siquidem de hoc animali nihil immediatius in eo sensu prædicari potest, quam animal: si quid enim, maxime homo; aut homo non prædicatur in sensu quidditatiuo, seu formali de hoc animali: nam interroganti, quid est hoc animal, confusè, & incompletè cognitum, respondere nequit, esse hominem, sed esse animal, & viuens sensibile; & respectu huius animalis, quatenus hoc animal est, materialiter omnino se habet, quod homo sit, & in eius conceptu neutiquam homo ratione nostra includitur: quo pacto hæc prædicatio, *iustitia diuina est misericordia*, iuxta non paucos aduersarios formalis, & quidditatiua nequaquam est, quoniam de eorum sententia, interroganti, quid sit iustitia diuina, per misericordiam ineptè respondetur; & respectu iustitiæ diuinæ, quatenus formaliter, ac ratione nostra talis, misericordia materialiter, & per accidens se habet.

At enim assertioni præcedenti refragantur communiter Thomistæ, quibus accedere videntur ex nostris, Conimbricenses in logica cap. de specie quæst. 2. art. 1. Tellez 1. part. summæ disp. 6. sect. 4. his enim locis, eius, quod genus est, proximam, & immediatam relationem ad solam speciem admittunt. Primum autem argumentum pro hac sententia eiusmodi est: genus definitur in ordine ad speciem; ergo de ea sola immediatè potest prædicari. Respondeo, sicut vniuersale definitur in ordine ad multa, videlicet vnum in illis, & non propterea de multis solum prædicari debet, sed frequentius de vno solo; ita similiter genus definiri in ordine ad species, quin tamen de solis illis debeat immediatè prædicari.

Secundum argumentum Thomistarum est, inter gradum supremum, & infimum nequit non interici: ergo inter genus animalis, v. g. & indiuiduum incompletum interponi debet species, ita, vt de hac priusquam de illo animal prædicetur. Respondeo; vel nomine gradus supremi, & infimi lato quodam sensu intelligitur gradus superior, & eius correlatiuus, nimirum inferior; & sic antecedens est falsum, cum plures gradus superiores, & inferiores immediati sint, vt ens, & substantia, hæc, & corpus, nec non corpus, ac viuens, &c. vel gradus supremus, & infimus strictè vsurpantur, & ea nomina ad vnum refecantur; & ita, quidquid sit de antecedenti, consequentia prorsus nulla est, siquidem genus animalis non est gradus supremus strictè loquendo, quod non sit alius superior: cur ergo de indiuiduo incompleto immediatè prædicari nequeat, quantumuis inter gradum supremum, & infimum medius semper interesse debeat?

Tertium argumentum aliquorum est: species subiicibilis est, quæ immediatè subiicitur generi: ergo si indiuiduum incompletum immediatè subiicitur generi, erit species subiicibilis, quod planè absurdum, & aduersus omnes esse videtur. Respondent cum P. Hurtado non pauci, indiuiduum incompletum non esse speciem subiicibilem, quia non subiicitur immediatè soli generi. siquidem speciei, cum qua re ipsa identificatur, in alia cognitionum serie subiici potest. Verum hæc solutio non placet.

Tum, quia in sensu quidditatiuo, seu formali indiuiduum incompletum soli ei, quod genus est animal v. g. subiici valet, & speciei, videlicet homini, aut equo ita nequit subiici, vt constat ex iis, quæ nuper differuimus. Tum etiam, quia species subiicibilis differentiæ subalternæ subiicitur, homo, v. g. sensibili: ergo non est de ratione illius, vt soli generi subiiciatur.

Quamobrem respondeo primò, indiuiduum incompletum non esse speciem subiicibilem, quia non est species prædicabilis, quæ cum subiicibili fortasse recurrit, & conuertitur, vt nonnulli satis probabiliter arbitrantur. Respondeo secundo, speciem subiicibilem aut esse speciem prædicabilem, aut certè respicere debere speciem prædicabilem, tanquam rationem se inferiorem, quo pacto animal dici potest species subiicibilis contemplatione viuentis, quia hominem, & equum, aliasque species prædicabiles sub se continet; at indiuiduum incompletum, nec species prædicabilis est, nec eam infra se cohibet. Repondeo tertio, speciem subiicibilem esse eam, quæ subiicitur generi, quod genus sit respectu illius; hæc autem subiicibilitas indiuiduo incompleto neutiquam conuenit, vt haud ita post constabit.

Demum respondeo, indiuiduum, tam completum, quam incompletum, dici posse speciem subiicibilem absq; vlllo incommodo: quod hac ratione suadeo: sicut species distinguuntur à genere, & è còuerso, ita similiter ab indiuiduo, nec ab hoc magis, quam ab illo: at genus species subalterna, seu subiicibilis respectu alterius generis dicitur, adeoque tantum à specie prædicabili infima distinguitur: ergo & indiuiduum dici poterit species subiicibilis, & non ab hac, sed à sola specie prædicabili distinctum.

CAPVT VI.

Superioris instituti profectio.

Aspero secundo; genus respectu suarum specierum, quotiescunque prædicatur immediatè in sensu formali, & quidditatiuo de indiuiduis incompletis, animal v. g. de pluribus propt sunt duntaxat quædam animalia, non est genus, sed species contemplatione illorum. Ita Rubius quæst. 5. de specie, conclusione 1. Auerſa quæst. 10. de genere sect. 5. §. hinc sequitur tertia. Ouiedo controu. 4. log. p. 4. num. 3. Arriaga supra disp. 7. sect. 2. subsect. 6. num. 29. & sequentibus, Probatur autem hæc secunda assertio talem in modum: animal est tota essentia indiuidui incompleti: cum igitur de eo prædicatur, non tanquam genus, sed tanquam species de illo prædicabitur, quando speciei quidem proprium est complete, & generis quatenus talis non nisi incomplete prædicari: nisi verò quis dicat, illud enunciari velut differentiam, aut proprium aut accidens, quod est improbabile prorsus, aut velut sexum, & innominatum vniuersale, quod etiam falsum est, ac paulo inferius impugnandum: antecedens suadetur; nam consequentia est sponte sua perspicua: idcirco animal rationale est tota essentia hominis, aut etiam huius hominis, quoniam interroganti, quid sit alteruter, per animal rationale adequate satisfit: at interroganti, quid sit hoc animal incompletè cognitum quæ tale, per viuens sensibile ex toto satisfit: haud enim propt duntaxat hoc animal est essentialiter rationale, aut ininibiles; iuxta